

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 262595 18 Квлз
Бања Лука, 04.03.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића, Даниеле Миловановић и Горане Микеш као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног Б.Б. због кривичног дјела тешка тјелесна повреда из члана 156. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђеног, адвоката М.Ц. из Б., изјављеном против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 262595 18 Кж од 03.04.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 04.03.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснован захтјев за заштиту законитости браниоца осуђеног Б.Б. поднијет против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 262595 18 Кж од 03.04.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бањалуци број 71 0 К 262595 17 К од 08.11.2017. године, оглашен је кривим оптужени Б.Б. због кривичног дјела тешка тјелесна повреда из члана 156. став 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС) чињенично ближе описано у изреци те пресуде и за то дјело му је на основу истог законског прописа уз примјену члана 5., 28., 35. и 36. КЗ РС, изречена новчана казна од 1.200 (хиљаду и двије стотине) КМ, коју је обавезан да плати у року од 3 (три) мјесеца по правоснажности пресуде, уз упозорење да ће му се у супротном неплаћена новчана казна замијенити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 100 КМ новчане казне одредити један дан затвора.

Оптужени је обавезан да на име трошкова вјештачења плати износ од 100 КМ и на име паушала износ од 150 КМ, а оштећени је са имовинско правним захтјевом упућен на парницу.

У поступку по жалби окружног јавног тужиоца у Бањалуци на ту пресуду, Окружни суд у Бањалуци је пресудом број 71 0 К 262595 18 Кж од 03.04.2018.

године, уважио жалбу, и преиначио цитирану пресуду Основног суда Бањалуци у одлуци о казни, тако што је оптуженог Б.Б., за кривично дјело тешка тјелесна повреда из члана 156. став 1. КЗ РС, за које је том пресудом оглашен кривим, на основу истог законског прописа и уз примјену члана 28. и 37. истог закона, осудио на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, док је у осталом дијелу првостпена пресуда остала неизмијењена.

Против те другостепене пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је на основу одредби члана 350. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) благовремено поднијела бранилац осуђеног, адвокат М.Ц. из Б., с приједлогом да Врховни суд поступи у складу са чланом 356. став 1. ЗКП РС (очигледном омашком је наведено КЗ РС), те осуђеног Б.Б. осуди на казну која је адекватна тежини дјела и његовој личности, а којом се остварује сврха кажњавања из члана 28. КЗ РС.

Замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић је у одговору на Захтјев оспорила његову основаност и предложила да се исти као неоснован одбије.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредби члана 354. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Осим тога искључена је могућност улагања овог правног лијека проти пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У конкретном случају, позивајући се на одредбу члана 350. став 1. ЗКП РС, Захтјевом се сугерише да је исти поднесен по оба наведена законска основа побијања правоснажне повреде овим ванредним правним лијеком, међутим при томе у уводу Захтјева нити у његовом образложењу није прецизиран одређени облик повреде Кривичног закона предвиђен у одредби члана 312. ЗКП РС, нити је конкретизовано кроз које повреде процесних законских норми је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која се манифестује у повреди права на одбрану у смислу нарушене процесне једнакости странака у поступку на штету оптуженог.

Повреду Кривичног закона и повреду права на одбрану Захтјев налази у одлуци другостепеног суда којом је новчана казна од 1.200 (хиљаду и двије стотине) КМ изречена осуђеном првостепеном пресудом за кривично дјело тешка тјелесна повреда из члана 156. став 1. КЗ РС, преиначена на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, тврдећи при томе да другостепени суд није правилно примјенио одредбу члана 37. КЗ РС (која прописује општа правила о одмјеравању казне), као ни одредбу ЗКП-а која дефинише разумљивост пресуде, односно њеног образложења (сугеришући таквом формулацијом да су учињене повреде одговарајућих одредби члана 304. ЗКП РС, које се односе на садржај осуђујуће пресуде). При томе се образлаже да је тај суд погрешно оцјенио да је оптужени више пута осуђиван, јер је за већину осуда на које се позива побијана пресуда, према тврдњи Захтјева, наступила законска рехабилитација што је, Захтјев истиче, тај суд могао уз више пажње и извршеном провјером утврдити), па је с обзиром на то другостепени суд морао узети у обзир да је оптужени раније једном осуђиван за истоврсно дјело. Апострофира да та посебно отежавајућа околност по врсти изречене казне није адекватна тежини кривичног дјела и личности оптуженог што отвара сумњу у остваривање сврхе кажњавања, уједно постављајући питање да ли оваква казна у конкретном случају погађа и породицу оптуженог јер је он и једини хранилац породице. Осим тога, Захтјев наглашава да је за другостепени суд остало непознато које олакшавајуће околности су мотивисале првостепени суд да изрекне блажу казну од оне која је запријеђена за предметно кривично дјело (јер то није наведено у првостепеној пресуди), мада је оптуженог осудио на 30 пута већу казну од казне изречене првостепеном пресудом.

На наведеним аргументима Захтјева не може се заснивати тврдња о наведеним повредама закона.

Наиме, повреда Кривичног закона, када је у питању одлука о кривичним санкцијама, према одредбама члана 312. тачка д) ЗКП РС постоји ако је у изрицању санкције прекорачено овлаштење које суд има по закону.

У конкретном случају, за кривично дјело тешка тјелесна повреда из члана 156. став 1. КЗ РС, за које је осуђени оглашен кривим, прописана је казна затвора од 6 (шест) мјесеци до 5 (пет) година, а осуђеном је побијаном другостепеном пресудом изречена казна затвора од 1 (једне) године, која не излази из оквира законом прописане казне за ово дјело. Како је осуђеном, у складу са општим правилима о одмјеравању казне, прописаним одредбом члана 37. КЗ РС, изречена казна затвора у границама прописане казне за кривично дјело на које се осуда по правоснажној пресуди односи, то се приговори подносиоца Захтјева засновани на тврдњи о погрешно утврђеним и неадекватно вреднованим отежавајућим и олакшавајућим околностима на страни осуђеног, не могу подвести под повреду Кривичног закона у смислу цитираног законског прописа, која би се манифестовала у прекорачењу законских овлаштења суда при доношењу одлуке о казни. Наведени приговори Захтјева улазе у жалбени основ побијања неправоснажне пресуде због одлуке о кривичној санкцији у смислу одредби члана 314. став 1. ЗКП РС, који основ

законом није предвиђен и за подношење овог ванредног правног лијека против правоснажних пресуда. За преиначење првостепене пресуде у одлуци о казни на описани начин, другостепени суд је дао разлоге у образложењу своје пресуде (страна 2. пасус 2. и 3. те страна 3. пасус 1.) којим се руководио да оптуженом изрекне казну затвора у трајању од једне године, умјесто новчане казне износу који је утврђен у првостепеној пресуди, сматрајући да је изречена казна потребна и довољна мјера казне да се постигну циљеви генералне и специјалне превенције.

Надаље, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која се манифестује у повреди права на одбрану, је једини облик битне повреде одредаба кривичног поступка који, према одредбама члана 350. став 1. ЗКП РС, представља разлог за подношење захтјева за заштиту законитости, а под повреду права на одбрану не могу се подвести оне повреде поступка које су издвојене у посебне, друге облике битних повреда предвиђене у одредби члана 311. став 1. ЗКП РС укључујући и битну повреду из тачке к) цитиране законске одредбе, на коју Захтјев указује када наводи да су побијаном пресудом повријеђене одредбе ЗКП РС које дефинишу разумљивост изреке и образложења. На тај начин се Захтјевом сугерише да је почињена ова битна повреда одредаба кривичног поступка у облику неразумљивости изреке пресуде и недостатку разлога о одлучним чињеницама (које су у конкретном случају од значаја за одмјеравање казне), међутим на наведеним приговорима Захтјева се, у смислу цитиране законске одредбе, не може градити теза о повреди права на одбрану као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Из изнијетих разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору републичког јавног тужиоца на тај Захтјев правилно указује, ради чега је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Захтјев, као неоснован, одбијен.

Записничар
Соња Матић

Председница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић